

Alfonsův přeliv
An. 8

Novina w Piseň

hwedená / o skutenstwj Tur
eckem nad vbohymi Křesťany / nys
nějšího Roku 1614. Kterž w Věch pod
mocy a Ghem Turckým zůstávají / od
hodnowerých a Věných Muzů w Latins
kém Jazyku na světle světa wydaná /
s výstraze a politování každého
pobožného Křesťana.

Uyřewo wyřisťena w Měste Kossy
czch v Janě Fischerá / a nym; Česky
w Praze v J. S.

ST 1-481588 (2.vyt.)

I Zpřává se jako: Ach potíšený mé
rozomile/ ty gřímá/š.

Jakostivaa wěc opět poslyšre/ w
bobyh Lidj Křeslanj wize/ co se m
ni lēge/ Bůh hneš swōg wyul a gř
vminil/ trefati nás zgeroně. ¶ Tiebo Ma
cho na te: Turck t'y/ počina drowě Lidj
trápit/ Pány v Soblátj/w Vheřkě Zemi/
Děti y ženj/ teš y Panny eaký. ¶ Dwo
nym sfortelem předewšsm Swetm/ se ob
lassuge a prohlássuge/ že o Tlabozenstrogj/
nechce nic dbáti/ a ne škarať/ a to wšse z s
balswáj. ¶ Ale že stogj by mohl dogřti/
wěšsybo Panstwj a Trybut mjeti / a mohl
býti Pánem/ wšeho Křesťanstwa/ g
rost ta aby sám byl z wšssm. ¶ I kōž
pať mnozj a tybim wěčj/ nemylly na
to kam Turck mēčj/ že wšre mēdri/ w
danj prostj/ Wěšćečť dosti/ slybugy
mēčj. ¶ A kōž ge potom w swau mo
privede / po malem čase zle se gim z ede /
brozno gest prawiti/ gatk w Thur Wěšće
ku/ chwálku kratičku/ slyš swōg prokaz
ge. ¶ Chodj po Wěšće Martalanzowe/
a ti gšau horššj nežli Batowé/ ti z male p
činky/

pať Turkim neschastně z wede / po gegich
wšl; gat chj negede/ nebozj Křesťané / z
lošti dosti/ ginych težlošti/ podmłagi zge
roně. ¶ Knešstwo y žaký na áwiděgi/
we dne y w nocj wyh; dit chřěgi/ mluw
ce nemandře / že tim wšmi gšau/ Wěti Tu
reckau/ že Wjru nech, tų mjet. ¶ Chodj teš
takě s mjrau po domjch/ mēčjce hlawy D
teč wbohyh/ ktera gest w tu mjrú / anebo
wěššj/ kromě rymenšj/ welký plat dát
mšj. ¶ Chwáli gšau hodnj w těch m
stech Lidě/ smenj Křesťané gšic w welkě
šj dē/ ie w Wjře swě stogj/ Křesťanské stá
le/ to t Božj chwale/ neb se Boha Bogj. ¶
My pať zde takě hledme se káti/ hěichů pře
stanauc/ Boha se báci/ by nás teš trefati/
neráčil broznan/ meriau wkrutnan/
bzewšj lřošti.

DRUHÝ DÍL ANTIALKORÁNU

Odkrytí té larvy mahometské a básní jejich,
že básně jich z ďábla
a ne z Starého a Nového zákona pošly.
Těž o jistotě Písem svatých
a jak proti Turkům bojovati máme

Nadarmo mne tí ustanoveními lidskými.
Kdo odvrací ucho své, aby neslyšel zákona božího, i ta modlitba jeho jest ohavností. Přísloví 28, v. 9.
Kdo se rouhá Duchu svatému, nebude mu odpuštěno.
A poněvadž nechtěli lásky pravdy boží přijíti, dal jim Bůh mocné dílo podvodův, aby věřice lžem spasení nebyli. 2. Tes. 2, v. 10, 11.
Byť i anděl z nebe jiné evangelium kázal, budíž prokletý. Gala 1, v. 8.

Co tělo bez duše, co svíčka bez ohně, co střelba bez prachu, tak i rytíř křesťanský s mahometány bojující bez známosti Krista jest mrtvý, slepej, nesvití, jest bez pravé síly, a máje domácího ustavičného nepřítele při sobě, totiž tělo své vlastní, bude-li samým tělem proti tělu, ba proti duchovním zlostem bojuvati, prohrá, a by pak i vyhrál a tělo tělem, hřích hříchem přemohl, nebojujice podle pštolunku božího, od nejvyššího svého věčného Syna božího v slovu jeho svatém sobě vydaného, jistěť žeť při obdaňkování nevezme té blahoslavené korunky nesmrtnosti, ale vezme žold za hřích, jenž jest věčná smrt, jakéhož žoldu mahometáni a jaloví křesťané, avšak mahometánům v bezbožnosti rovní, očekávati musejí.

Všecko náboženství turecké na tom záleží; nejprve, aby se svým Alkoránem před lidem obecním ukryli, pročez také z své staré arábské řeči, kterouž jest sepsán a kteráž se nyní obecně nemluví, do turecké řeči překládají neda- jí, než toliko náké kratičké vejtahy o Pánu Bohu, že jest milosrdný, a o některých jeho jiných skutcích a o Mahometovi, že jest jeho prorokem byl, mají.

A za tou příčinou dal jsem teď zavěsiti zámek k jejich Alkoránu, což se dobře trefuje k tomu tajemství nepravosti 2. Tes. 2, kteréž se již tehdaž začalo kovati. A potom měl ten *anomos*, latině *ex lex* a po česku bez zákona, anebo odpůrce zákonu božímu povstati, kteréžto tajemství tak naši Čechové nevelmi vlastně jmenují nepravostí, protože v řeckém jazyku, jakým svatý Pavel psal, stojí *anomos*. To jest tajemství takové kovati, chtějí býti bez zákonu, a odpírajíce zákonu božímu a svá práva nepravá nařizující, tudy se nad Boha a jeho práva zvyšovati. A vlastně se to při Mahometovi spatřuje, kterýž jsouce *atheista*, usiloval Starý i Nový zákon v básně obrátiti a Alkorán sobě z pouhých básní slípal.

Ale po něm přišel chytřejší satan, styděl se sám za ty hloupé lži, zapovídal politickým rozumem je do tureckého jazyku překládati, o nich se hádati i na kazatelnicích od kněží kázati, toliko zevnitřní ceremonie nařídil, kterýchž oni kratičké vejtahy mají, a v těch kdo poslušnost nezachovává, nemají ho za dobrého musurmana, totiž věrného Bohu, nýbrž karbáči a kyjmi k zachování takových ceremonií zevnitřních a k té jednomyslnosti u víře, a raději v pověře, kterouž se oni nadě všechny jiné národy chlubívají, holomci jich zejskáni. Však toliko své již dobrovolné zejskané mahometány k té jednomyslnosti nutí a k svému náboženství a ne jiné *religi*, jako židy a křesťany. Jakž pak až posavad klášterů jsou v Turcích i v Konstantinopolu, jen toliko ať nehaní tureckého náboženství.

A z těch ceremonií tyto přednější jsou: Nejprve v kostelích i v kaplách jejich vsudy lampy hoří. Modlitby své

v týchž kostelích i po domích i na ulicích třikrát za den, totiž ráno, o polednách a o nešpořích vykonávají. tváře své k městu Mechu řečenému obracejí, a když se modlí, nejprve hlasitě promluví, že jest jeden Bůh a jeden jeho prorok Mahomet. A tak jedná stojí, jedná klečí, jedná zem líbají, nazývají ji matkou svou, a jedná tiše něco brebencují, jedná co židé v školách svých co z vytržené mysli anebo co pohunek za pluhem halekají, jedná touže, jedná lehčeji, jedná pošepmo a hned zase z toho hlučně všickni spolu, a zvláště když kněze svého mezi sebou mají. A vyvstana všickni, majíc od modlení jiti, nejprve oběma rukama bradu hladí, i ten, kdo brady nemá, děkujíc Pánu Bohu, že je mužmi a ne ženami stvořil. A potom každý z nich ohlídne se na levou stranu, kteráž u Turkův poctivější jest, a tu anděla dobrého pozdravuje, děkujíc mu z opatrování, a po pravé čerta též pozdravuje, aby mu neškodil. A to vše se s takovou velikou pokorou a takovým vzdycháním děje, že sprostný to soudě, řekl by povahu tu ne lidskou, ale andělskou horlivostí býti.

Mimo modlitby nejvíce zakládají na obmežování rozdíl- ním, odkudž při kostelích i po městě, kde mohou býti roury a čisterny, tu se dělají, a tu komu se zdá, že by kterým oudem proti nařízení Alkoránu zhřešil, tedy kde ten oud jest, omoče prst v vodě, tedy po vrchu na šatech ten šat drobet vodou potře. Nejobyčejněji pak to na stěvících, u prstův, na rukou, loktech, na prsích, na uších, očích a tváři dělají, a tudy se praví docházeti celého očis- tění.

Ač já nevím, co oni za hřích mají, poněvadž tělesná žádost u nich žádný hřích není, leč to, kdo ty ceremonie někdy poopustí, že se zase obmežvá, aby mu to za hřích počteno nebylo.

Všecky pak modlitby jejich nejprve proti křesťanům se vztahují, aby Pán Bůh mezi ně dal nesvornost, druhé, aby oni je docela vybojovali, třetí, aby jim se zde všecko dobře podle těla dařilo, čtvrté, aby dokonale v nebi všeho toho, co zde na zemi poživali, požívati mohli, jakož jísti, píti a pěkný fraucimer mít.

Kteréžto básně v Alkoránu jejich jako nějaká tajemství zavřené již klíčem Slova božního se odevrou a do těch jejich lamp zemských posvíti se světlem Slova božního, kteréž samé jest lucernou nohám našim. A tak při tureckých lampách, v nichž oni nadmíru své kochání nímno všecky jiné pohany mají, to se spatřuje, co Izaiáš praví v kapitole 21, v. 12: Přišlo jitro, avšak vám vždycky noc.

Vysvětlení druhé figúry svrchu položené

Po klíčích Slova božního, jimiž se ta tajemství dáblská odvírájí mají a po odevření nahlédne se světlem Slova božního, vezmeme tak obojí meč a obojí střelbu proti těmto ruhačům mahometánským.

Nebo co tělo bez duše a střelba bez prachu, takový i rytíř křesťanský bez známosti Krista a bez vnitřní posily skrze slovo jeho. Nepřemůžeť pohanův, ale máje vždycky při sobě domácího zrádce, totiž tělo své a rozum porušený, spíše od nich přemožen bude, anebo sám dobrovolně k nim přistoupí. Protož svatý Pavel praví 1. Kor. 10, že v těle chodíce, ne podle těla rytěrujeme. Nebo odění rytěřování našeho není tělesné, ale mocné v Bohu k vyvrácení ohrad, jímžto podvracíme rady a všelikou vysokost, povyšující se proti umění božimu, jímající všelikou mysl v poddanost Kristu a nahotově majíce pomstu proti každému neposlušnosti.

Item všecko v Kristu mohu, kterýž mne posiluje, živí jsem ne já, ale živí jest ve mně Kristus. A toť jest ta pravá síla rytířův křesťanských, ten duchovní prach, bez něhož se co zemská koule z děla vypuditi, ovšem nepřítelům uškoditi nemůže.

A vyhrá-li toliko podle těla, bojující ve vši bezbožnosti jako pohané, prohra podle duše. A co platno člověku, byť všecken svět získal, praví sám Syn boží, a duši své uškodil?

Sama Pisma svatá Starého a Nového zákona že jsou ten pravý klíč, pravé světlo, pravý meč a mocná střelba

a dělo, jimiž se jakž Mahometovo, tak i všech jiných podvodníkův dílo boží a z gruntu vyvrací a v nic obrací, a že jsou křesťanskému vojáku největší posila k užívání proti mahometánům železného meče, tak jakž se v třetím dílu Antialkoránu tohoto z zrcadla prorockého a z mého duchovního kompastu mocně dáleji prokáže.

Fides vera et bona conscientia, non nisi in scripturis acquiescunt. Pravá víra a dobré svědomí v samých Pismích svatých mají své odpočívání.

Mahomet, ten z Izmaele pošlý pankahart, posměvač, ruhač, syn podle těla a ne podle zaslíbení narozený, a tak ne dědic království božního, nýbrž ten zjevný Antikrist, máje se k tomu, aby mocné dílo podvodův a lži v těch, jenž hynou a pravdy poslouchati nechťí, podle předpovědění božích založil, snažně o to usiloval, kterak by s Sergiem mnichem ariánským, *apostatou*, to jest odpadlcem od víry křesťanské, jsa též Mahomet odpadlec a čítavše Pisma svatá prvé, zákon boží netoliko v podezření, ale byť možné bylo, docela *ex rerum natura* k vyhlazení přivedl. Však při tom věděl bezbožník, že kdyby jakouž takouž larvou Starého i Nového zákona svůj básnivý Alkorán nezastřel, že by mu tak snadno od jalových židů a křesťanů věřeno nebylo.

Věděl, že nic staršího nad Pisma svatá není, takže nejstarší pohanský *historicus Herodotus* teprva svou historií od počátku světa třítisícího pětistého čtyřicátého léta začíná: totiž za krále judského Manasesa a Cýra krále perského.

Protož, nešlechtník, jak jest ty své brozné básně a rouhání zákonem božím někdy, jakž on praví, vydaným, ale již zrušeným a v Alkoránu opraveným obvinul, to dosti jsme v jeho básních spatřili.

Však kdo z křesťanů těch básní nikdá nečetli ani o nich neslyšeli, ti vpravdě vidouce z počátku, kterak oni své básně Mojžíšem i Kristem Pánem zastírají, kterak převelikou šetrnost a vážnost k svému zákonu mají, kterak ten zákon arabsky psaný, kteroužto řeč ač velmi řídký Turek rozumí, však tak jako knihu boží s sebou mnozí

Mahomet
jak Pisma
svatými
předpovědění
a jakým
otmyslem
a na jaký konec
svůj básnivý
Alkorán
psal

vozí a mnozí částku téhož zákona pro štěstí na hrdle v pytlíčku zašité nosí, což při mnohých Turcích v bitvách i v vězeních se nachází, i sám sem to viděl.

Též jak v svém Alkoránu praví, že Pán Bůh Mojžíšovi zákon dal a ten že trval až do Davida, a kdo se ním spravoval, že každý spasen byl. Potom že Davidovi druhý zákon dal v žalmích, ten že trval až do Krista, potom za Krista že jest evangelium dáno, a tím kdo se spravoval až do Mahometa, že každý spasen byl.

Nejposlednější pak zákon že jest dán Mahometovi a ten že jest pečet všech prorokův a že jest pevnější než nebe i země a že věrní uvěří, nevěrní a modláři neuvěří, s velikým při tom zaklínáním sebe, kterak pravdivé věci píše a že žádným kouzelníkem ani čarodějníkem není. Nu, kdo, řku, nejsa vnitřnosti těch podvodův z kořene povědom, tak povrhne patřičně, ovšem když v kostelích jejich, vida, kterak horlivě básně káží, řekl by, že jsou kus od částky lidu božeho.

Ale co praví svatý Pavel 2. Tesalonickým 2? Dal jim — prý — Bůh mocné dílo podvodův, těm, jenž hynou, aby spaseni nebyli. Již prosím každého, kdo toliko Krista a jeho pravdu miluje, aneb kdo nejmenší rozum lidský má, nejsou-li to hrozné básně v první knize o rodu Mahometovu? Též v druhé i třetí, o jejich některých tejnějších artikulech víry, též v Alkoránu, ač drobet subtilnější slovem božím, co ecetera muškátem prospikované psané básně, jimž se všickni čerti, jakž smejšlim, smějí, avšak lidé je předece přijali. Proč? I proto, jakž praví apoštol, že nechťice poslouchati pravdy, dal jim Bůh mocné dílo podvodův, aby lži věřili.

A aby ta lež všechněm najevo nevyšla, zapověděl Mahomet pod ztracením hrdla o svém Alkoránu se nehádati, pročť ani z arabské té staré řeči, v níž jest psán, nesmějí jej do turčské řeči překládati, takže z tisíce jednoho kněze, což jsem sám zkusil, nenajdeš, který by Alkoránu, totiž samého textu, povědom byl anebo jej v té staré arabské řeči čísti a jemu rozuměti mohl, toliko máje známost zevnitřních ceremonií, lid vedou k zachování jich.

A kdo to umí, ten jest mezi nimi nejmělejší kněz a z lejkův nejlepší musurman, to jest věrný Boha ctitel.

Ale věčného a neproměnitelného slova božeho v Starém a v Novém zákoně obsaženého jiný jest skladatel, jiné základy, jiná chut, jiné, že to Bůh a ne člověk psáti kázal důvody.

I. Slyšeli jsme, že nic staršího nad Pisma svatá není a že pohané teprva své historie po půl čtvrtu tisíce letu od stvoření světa počínají. A že Písmo to boží, Duchem svatým nadechnuté, svatí proroci a apoštolé učili a že není složeno z básniček rozumem lidským vtipně vymyšlených, ale že jest moc boží k spasení každému věřícímu, tyto jsou toho důvodové.

II. Že v tom převelmí sprostném a jako domácím mluvení, které se v Pismích svatých bez všelijaké, buď vysoké a naduté chlouby, buď pokryté pokory a nížení zachovává, že se, řku, předivná a nevystižitelná sláva a pravda boží spatřuje, do níž volení boží co do zrcadla v obraz boží proměňující se vzhledají, nevěrní pak, co od slunce vzhuru pyšně v něj hledíc, se urážejí.

Ale všechna jiná pisma, nerci-li pohanská, ale i nejosvěcenějších křesťanův, snadno se od Písem božích co slunce od hvězd rozeznají. Nadto pak od mahometských básní, kdežto samý tmy tak temný ku přirovnání slunce nejsou jako básně mahometské. Nebo ačkoli Alkorán všudy slovem božím své lži co nějaký litý jed špikuje a toho litého lva ďábla kúzi ovčí příkrývá, však nedopustil mu Pán Bůh, aby ty hrozné pazoury příkrýti měl. Byť to hovence s jablíčky plyna ještě víceji chlubně křičalo, pravě: My jablíčka plyneme, přeceť se v jablko nepromění.

III. Slovo boží sám Pán Bůh v nás ujišťuje, tak že po-božná duše nad tím Slovem božím spíšeji se zatočí, nežli virgula havířská nad zlatem, dříveji se za ním obrátí, nežli *magnet* kámen k pólnoci, anebo kvítčko to — slove slunečnice — za sluncem, a to vše samou mocí boží. Nebo jestliť dříví, kamení, kvítí k jistým věcem se obrací, ovšem člověk, jsa chrámem živým a z živého dříví a kamení staveným a máje Ducha svatého závdavek vykoupení, skrze

Pisma svatá
že z Boha počla
a Mahometova
z satana
že se vyhlá,
důvody toho
1. Že nic staršího
nad Pisma svatá
není.
2. Petruva 2:
2. Petruva 1;
Římanům 1.

2. Že sláva boží
předivná
se v něm spatřuje

3. Že voleným
božím
libou vůlí
a mocí
boží k spasení,
osvědčující
a přisuzující jest.
Ale nevěrným
že jest sarradem,
však ne
bez ubohosti